

MRF 2022.263

Vestre Landsrets dom af 1. december 2022, 12. afd., sag S-2372-20
(Henrik Estrup, Astrid Bøgh og Anne Lægaard Bindslev (kst.))

Anklagemyndigheden mod T (adv. Gert Lund)

Landmand fundet skyldig i overtrædelse af husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonikrav på 1,7 dyreenheder/ha i 2014/2015 ved at udbringe husdyrgødning svarende til 2,04 dyreenheder/ha, da han ikke for denne planperiode havde anmeldt at bruge undtagelsen på 2,3 dyreenheder/ha, uden det kunne tillægges betydning, at dette skyldtes fejl fra rådgiver. Bøden nedsat til 4.500 kr. med henvisning til den lange sagsbehandlingstid i en faktisk enkel sag.

Straffesagen angik de såkaldte harmonikrav efter husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvilket udgør en del af den danske gennemførelse af nitratdirektivet. Harmonikravene betyder, at husdyrbesættningens størrelse opgjort som dyreenheder (DE) udløser krav til størrelsen af det areal, hvor husdyrgødningen udbringes. Udgangspunktet er 1,7 DE pr. ha, men under bestemte betingelser, kan der søges om 2,3 DE pr. ha. Landbrugsstyrelsen opdagede ved tilsyn på T's landbrug i februar 2017, at T i planperioden 2014/2015 havde udbragt husdyrgødning på et areal svarende til 2,04 DE pr. ha. Da dette var en overskridelse af de 1,7 DE pr. hektar, der fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen, når der ikke er sket anmeldelse om brug af undtagelsen på 2,3 ha, blev forholdet anmeldt til NaturErhvervsstyrelsen, som i juni 2019 politianmeldte sagen, hvorefter der i juni 2020 blev rejst straffesag mod T. Der var i sagen enighed om, at T havde udbragt husdyrgødning svarende til 2,04 DE pr. ha i planperioden 2014/2015, men T påstod frifindelse med henvisning til, at det var en fejl, at T's rådgiver ikke havde anmeldt at bruge undtagelsen på 2,3 DE pr. ha, og det var i sagen ubestridt, at T opfyldte betingelserne for at anvende undtagelsen. Under sa-

gen oplyste en medarbejder fra Landbrugsstyrelsen, at styrelsens tilsyn med reglerne var tilrettelagt således, at der var et skærpet tilsyn med alle de landbrug, der havde anmeldt undtagelsen. Byretten lagde til grund, at der med anmeldelsen fulgte en øget kontrol af landmænd, der anvendte undtagelsen. Uanset at det beroede på en fejl, at T's rådgiver ikke havde anmeldt brug af undtagelsen, lagde byretten til grund, at T var skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet, og idømte T en bøde på 14.000 kr. T ankede til landsretten, hvor T gjorde gældende, at der var tale om en formel fejl, at T siden 2002 havde benyttet dispensationsordningen, og det var ubestridt, at T opfyldte alle krav for at benytte undtagelsen. Subsidiært påstod T nedsættelse af bøden. Landsretten lagde til grund, at når T ikke havde anmeldt undtagelsen for planperioden 2014/2015, måtte T anses for skyldig i uagtsomt at have overtrådt harmonireglerne, uden det kunne tillægges betydning, at T siden 2002 havde benyttet dispensationsordningen, og at det var en fejl, at der ikke var sket anmeldelse. Under hensyn til, at der var tale om en faktisk enkel sag, blev bøden dog nedsat til 4.500 kr., ligesom statskassen skulle afholde sagsomkostninger for begge retter.

Kommentar: *Dommen må tages som udtryk for, at hensynet til tilsynets prioritering tillægges betydning for den strafferetlige bedømmelse af overtrædelse af husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at den uagtsomme overtrædelse af afkrydsning i anmeldelseskemaet derfor kan have strafferetlige konsekvenser, idet grundlaget for den strafferetlige overtrædelse var det af T udfyldte gødningsregnskab for planperioden 2014/2015, hvilket blev opdaget ved Landbrugsstyrelsens tilsyn i 2017. Den af landsretten omtalte "fysiske kontrol" bestod således i denne sag i kontrolgennemgang af landmandens bogholderi, og da der netop var tale om et sædvanligt tilsynsbesøg, var dette ikke i modstrid med forbuddet mod selvinkriminering efter tvangsindgrebslovens § 10. Det kan supplerende anføres, at den strafferetlige sanktion i en sag som denne må antages at blive suppleret af en økonomisk sanktion efter krydsoverensstemmelsesforordningens regler om tilbagebetaling af landbrugsstøtte, såfremt T har modtaget landbrugsstøtte.*

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 2. november 2020

Rettens nr. TOO-2868/2020

Politiets nr. 5100-88110-00027-19

Anklagemyndigheden

mod

T

født den

Anklageskrift er modtaget den 16. juni 2020.

T er tiltalt for overtrædelse af bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 § 56, stk. 1, nr. 33 jf. § 34, stk. 1, jf. dagældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 853 af 30. juni 2014 § 41, stk. 1, nr. 1, jf. § 31, stk. 1 og stk. 2, jf. dagældende lov om miljøbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010) § 110, stk. 3, jf. § 7, stk. 1, nr. 11, jf. senere lov om miljøbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 1189 af 27. september 2016) § 110, stk. 3, jf. § 7, stk. 1, nr. 12, jf. lov om ændring af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love (lovbekendtgørelse nr. 204 af 28. februar 2017 med senere ændringer) § 11:

ved i planperioden 2014/2015 at have udbragt en husdyrgødningsmængde, der samlet overstiger mere end 1,4 dyreenhed pr. hektar jf. stk. 1, og 1,7 dyreenhed pr. hektar for kvæg, får eller geder på egen bedrift, jf. stk. 2, idet jordbruger, som har et harmoniareal på 71,53 hektar, har udbragt en gødningsmængde på 147,95 dyreenheder svarende til 2,06 dyreenheder pr. hektar uagtet at der højst måtte udbringes husdyrgødning fra 121,6 dyreenheder svarende til udbringning af husdyrgødning fra 26,35 dyreenheder mere end tilladt.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

■■■■■■ har forklaret, at han har været planteavlslrådgiver for tiltalte fra 2014 til 2017, og at han lavede tiltaltes regnskaber for 2014/2015 og 2015/2016. De holdt hvert år et planlægningsmøde, hvor de gennemgik gødnings- og sprøjteplaner og hvilke indberetninger, der skulle laves i året, der fulgte. Han lavede endvidere eu-ansøgninger for tiltalte. Samarbejdet ophørte, fordi han havde for travlt med andre kunder. Han anbefalede tiltalte en anden konsulent, som tiltalte benytter idag. Regnskabet for 2014/2015 blev indsendt i begyndelsen af 2016 uden, at tiltalte havde set det inden. Tiltalte fik samtidig en kopi med en besked om at gennemgå regnskabet nøje, så de kunne nå at rette eventuelle fejl inden den 31. marts 2016. Der er efter aftale med EU-kommissionen, Landbrugsministeriet og de danske landmænd lavet en særregel således, at der for malkekvægsbedrifter kan udledes gødning svarende til 2,3 dyreenhed pr. hektar jord, hvis landmanden i forbindelse med regnskabet for det pågældende år ved afkrydsning tilkendegiver at ville benytte sig af undtagelsesbestemmelsen. Han glemte i forbindelse med udarbejdelsen af regnskabet for 2014/2015 at krydse af i boksen således, at det fremstod, som om tiltalte ikke ønskede at gøre brug af undtagelsen. Tiltalte opfyldte alle betingelserne for at benytte sig af undtagelsen, som fastsat efter den daværende husdyrsbekendtgørelse. Uanset at det skyldtes en fejl, fik han og tiltalte efterfølgende at vide, at der ikke kunne dispenseres fra reglen, og at tiltalte ville få bøde for at overtræde reglerne om harmonikravet. Dette på trods af, at tiltalte for det pågældende år havde udbragt en mindre mængde kvælstof i form af både husdyrgødning og kunstgødning, end han var berettiget til ud fra det samlede markareal. Tiltalte har benyttet sig af undtagelsesbestemmelsen, siden det blev gjort muligt i 1997, og han synes derfor, at det er mærkeligt, at tiltalte på grund af en tastefejl måtte anses for udtrådt af ordningen, hvilket understreges af, at landmændene ikke kan udtræde direkte af ordningen, idet de er forpligtet til at sætte bestemte afgrøder, som fastsat af myndighederne, i en efterfølgende periode på flere måneder. Det er hans opfattelse, at landmændene ikke bare kan træde ind og ud af ordningen.

■■■■■■ har forklaret, at hun er ansat i Landbrugsstyrelsen og sidder med jordbrugskontrol, hvor de laver stikprøvekontrol af landmændenes indberetninger. Tiltales regnskab blev udtaget til kontrol, hvilket medførte, at der blev sendt en medarbejder ud på tiltaltes gård for at kontrollere om indberetningen stemte overens med de faktiske forhold. For at undgå overgødning er der indført harmonieregler således, at landmanden skal have et gødningsareal, der modsvarer den pågældende besætnings størrelse. For kvægbrug gælder der en dispensationsordning således det er kan udbringes mere gødning pr. hektar end ved andre husdyrbesætninger. Der skal søges hvert år om dispensation, og det havde tiltalte ikke gjort i regnskabsåret 2014/2015. Det kræver blot en enkelt afkrydsning i den elektroniske indberetning for at få dispensation, hvilket tiltalte ikke havde gjort. Der var ikke andet i det fra tiltalte modtagne materiale, der tydede på, at han ønskede at gøre brug af ordningen. Når en landmand ønsker at bruge ordningen, skal der indsendes en lang række supplerende oplysninger, som de vil komme til at

mangle i forbindelse med den eventuelle efterfølgende kontrol, hvis skemaet ikke udfyldes korrekt. Det var hende, der traf afgørelse i sagen efter, at den havde været i høring hos tiltalte. Hun er ikke bekendt med, at det er muligt efterfølgende at meddele dispensation, hvis skemaet ikke er udfyldt korrekt, uanset at der skyldes en fejl ved indtastningen.

██████████ forklarede, at han er ansat hos Landbrugsstyrelsen som fagperson i "Team Kvælstof", der bl.a. beskæftiger sig med landbrugets udledning af kvælstof. Harmonireglerne er fastsat ud fra EU bestemmelser på området nærmere bestemt nitratrektivet. Efter direktivet må der udledes 170 kg kvælstof pr. hektar svarende til 1,7 dyreenhed. Hvis et land ønsker at fravige normen, skal det forelægges for kommissionen. I Danmark er det efter forhandling blevet tilladt ved kvægbrugsdrift til under nærmere bestemte betingelser at udlede 2,3 dyreenhed pr. hektar eller 230 kg. pr. hektar. Samtidig med at fravigelsen blev aftalt, blev der fastsat regler om øget kontrol, hvilket bl.a. medførte, at 5 % af landbrugene, der årligt benyttede sig af ordningen skulle udtages til fysisk kontrol, mens der alene skete en "skrivebordskontrol" af de øvrige landbrug i ordningen. Hvis der ikke bliver indberettet korrekt, er det ikke muligt efterfølgende at kontrollere om landbruget lever op til kravene, da det i så fald ikke indgår i den population, som de fysisk kontrollerede landbrug bliver udtaget fra. Uanset at der er en periode efter, hvor en landmand, der træder ud af ordningen, stadig skal efterleve betingelserne for at benytte sig af ordningen, følger det ikke heraf, at en landmand automatisk er omfattet for en ny planperiode, hvis han ikke positivt tilkendegiver, at ville benytte sig af ordningen i forbindelse med aflæggelse af gødningsregnskabet. Det er ikke muligt efterfølgende at meddele dispensation.

Rettens begrundelse og afgørelse

Det kan efter forklaringerne lægges til grund, at det beror på en undtagelse, når der for kvægbrug i Danmark kan udledes 230 kg kvælstof pr. ha harmoniareal for en planperiode mod normalt 170 kg kvælstof pr. ha harmoniareal.

Efter ██████████ forklaring fulgte der med ordningen et krav om øget kontrol med landmændene, der benytter sig af undtagelsen, og forudsætningen for, at myndighederne kan udføre kontrollen, er, at de enkelte landmænd registrerer sig årligt i forbindelse med indberetningen af gødningsregnskabet, da landmanden i modsat fald ikke kommer til at indgå i den population, der kontrolleres.

Selvom det beror på en fejl, at ██████████ på vegne af T
ved indberetningen af gødningsregnskabet for planperioden 2014/
2015 ikke fik anført, at T ønskede at benytte sig af
undtagelsen, og selvom T ubestridt for planperioden
ikke udledte mere kvælstof, end han reelt var berettiget til, hvis undtagelses-
bestemmelsen var anvendt, finder retten ud fra sagens oplysninger i øvrigt, at

det er bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med den rejste tiltale.

Straffen fastsættes til en bøde på 14.000 kr., jf. bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 § 56, stk. 1, nr. 33 jf. § 34, stk. 1, jf. dagældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 853 af 30. juni 2014 § 41, stk. 1, nr. 1, jf. § 31, stk. 1 og stk. 2, jf. dagældende lov om miljøbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010) § 110, stk. 3, jf. § 7, stk. 1, nr. 11, jf. senere lov om miljøbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 1189 af 27. september 2016) § 110, stk. 3, jf. § 7, stk. 1, nr. 12, jf. lov om ændring af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love (lovbekendtgørelse nr. 204 af 28. februar 2017 med senere ændringer) § 11.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

T skal betale en bøde på 14.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Tonni L. Ochwat

heh

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETTEN I HJØRRING, den 6. november 2020

Ida Louise Møller
assistent

DOM

afsagt den 1. december 2022 af Vestre Landsrets 12. afdeling (dommerne Henrik Estrup, Astrid Bøgh og Anne Lægaard Bindslev (kst.)) i ankesag

V.L. S-2372-20

Anklagemyndigheden

mod

T

født den

(advokat Gert Lund, Aarhus)

Retten i Hjørring har den 2. november 2020 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. TOO-2868/2020).

Påstande

Tiltalte har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anklagemyndigheden har for landsretten berigtiget tiltalen således, at der nu citeres lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019) § 92, jf. § 5 a, stk. 1, jf. bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 1142 af 10. juli 2022 § 27, stk. 1, nr. 5, jf. § 14, stk. 1, og § 15, stk. 1, (dagældende lov om miljøbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010) § 110, stk. 3, jf. § 7, stk. 1, nr. 11, og § 19, stk. 5, jf. bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 853 af 30. juni 2014 § 41, stk. 1, nr. 1, jf. § 31, stk. 1 og 2).

Supplerende oplysninger

Hovedforhandlingen i landsretten blev den 23. november 2021 efter anklagemyndighedens anmodning udsat på afgørelse i V.L. S-2226-20, hvor spørgsmålet om længden af forældelsesfristen for straf for overtrædelse harmonireglerne var til prøvelse. Der blev afsagt dom i denne sag den 28. marts 2022.

Der har for landsretten været fremlagt kortbilag vedrørende jordprøver for 2015 på tiltaltes arealer (bilag A), kvittering for indsendelse af gødningsregnskab fra tiltalte for planperioden 2015/2016 (bilag B) og skema med beregning af gødningskvote (bilag C).

Forklaringer

Vidnerne [REDACTED], [REDACTED] og [REDACTED] har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans. Tiltalte har endvidere afgivet forklaring.

Tiltalte har forklaret, at han driver landbrug med malkekvæg. Han har en besætning på ca. 136 køer. Han kan bekræfte, at der er udbragt gødning svarende til 2,06 dyreenheder pr. ha i planperioden 2014/2015. Det er sket i god tro, da han mente at være omfattet af undtagelsesordningen om at kunne udbringe 2,3 dyreenheder pr. ha. Han har benyttet denne ordning uafbrudt siden 2002. Det er korrekt, at der er ikke sat kryds i ansøgningen om at anvende ordningen for planperioden 2014/2015. Det blev han først opmærksom på i forbindelse med kontrolbesøget den 6. februar 2017. Han havde beregnet sin gødningskvote efter undtagelsen, og det materiale sendte han ind året før, jf. bilag C, hvor det var markeret, at han anvendte den særlige undtagelsesordning. Det var konsulenten, der på hans vegne efterfølgende søgte i Tast Selv-service om at benytte ordningen. Han skiftede rådgiver i planperioden fra Landbo Nord til [REDACTED]. Det skete vist først i 2015. [REDACTED] fik ikke sat kryds det rigtige sted. Tiltalte opfyldte ellers alle betingelserne for at anvende undtagelsen også for planperioden 2014/2015. Det har han gjort siden 2002, hvor han udvidede besætningen og fik behov for at udbringe de ekstra dyreenheder. Han mener ikke, at man kan melde sig ud af ordningen før året efter.

Han er som følge af sagen blevet trukket godt 13.000 kr. i støtte i det følgende års udbetaling. Han har haft professionel rådgiver på gennem alle årene. Det er nødvendigt for at kunne overholde de mange og ofte skiftende regelsæt.

██████████ har supplerende forklaret, at ansøgning om dispensation skal ske elektronisk i Tast Selv-service, der er et system, som landmændene skal bruge i forskellige sammenhænge. Der skal ved ansøgning om at anvende undtagelsesordningen samtidig indsendes en markplan, en oversigt over eventuelle forpagtede arealer og en gødningskvoteregning. Derudover skal man svare på flere forskellige spørgsmål. Tiltalte har ikke udfyldt markplanen eller sat kryds ved ansøgning om dispensation.

Ved behandlingen af sagen fulgte hun instruksen herom, hvori der står, at der ikke kan gives dispensation, hvis der ikke er ansøgt herom. Hun undersøgte derfor ikke, om de øvrige betingelser for at anvende undtagelsesreglen var opfyldt. Da tiltalte ikke havde søgt om at anvende undtagelsesordningen, indgik han ikke i den population, der kunne blive udtaget til fysisk kontrol. Man kunne heller ikke efterfølgende kontrollere, om betingelserne i undtagelsesordningen var opfyldt, da man f.eks. ikke kunne se, om der havde været pløjet.

Forevist brev af 21. februar 2017 fra Miljø- og Fødevareministeriet, NaturErhvervstyrelsen, pkt. 14, har vidnet forklaret, at der skal være en kortskitse, hvis man anvender undtagelsen. Jordprøver er også et krav for at kunne anvende undtagelsen. Det tyder på, at kontrollanten ude på stedet har forholdt sig til, om de materielle betingelser var opfyldt.

Foreholdt brev af 19. marts 2017 fra ██████████, hvoraf det fremgår, at der er et friareal på 7,77 ha, og at kontrollanten skulle have glemt at tage højde for, hvad der var kørt ud efter den 1. august 2015 svarende til 21,84 dyreenheder, har vidnet forklaret, at der ikke er glemt noget. Myndighedens beregninger er sket med udgangspunkt i, at tiltalte ikke kunne anvende undtagelsesordningen. ██████████'s beregning forudsætter derimod, at undtagelsesordningen kunne anvendes.

Forevist bilag C, hvor der er en afkrydsning i feltet ud for ”Anvendt de særlige harmoniregler på 2,3 DE/ha”, har vidnet forklaret, at dette skema ikke vedrører planperioden for 2014/2015. Forevist Bilag A har vidnet forklaret, at dette kort svarer til det, der ifølge sagens dokumenter skulle være vist til kontrollanten under besøget den 6. februar 2017. Det fremgår af kortbilaget, at der faktisk er taget jordprøver, og tallene fremgår af kortet. Der foreligger imidlertid ikke noget analysecertifikat. Det er nok det, kontrollanten har ment med sine bemærkninger i brev af 21. februar 2017 pkt. 14 om, at der mangler de enkelte analysetal for P og N.

██████████ har supplerende forklaret, at landmanden for at kunne anvende undtagelsesreglen i § 31, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014, i henhold til bilag 3, pkt. 8, skal ansøge herom i Tast Selv-service. Ansøgningen skal indsendes i et Gødnings-, Kvote- og Efterafgrøde skema (GKEA-skema), og derefter bekræfter landmanden den i sit gødningsregnskab. Det fremgår af materialet i sagen, at tiltalte hverken har ansøgt om eller markeret noget om at bruge undtagelsesordningen for planperioden 2014/2015. Når man søger for planperioden 2014/2015, skal man søge inden april 2015 og bruge skemaet GKEA 2015. Forevist bilag C har vidnet forklaret, at dette er ansøgningsskemaet for det foregående år, og det vedrører ikke planperioden 2014/2015.

Myndighederne foretager forskellige kontroller af landmændenes brug af husdyrgødning på basis af de indsendte oplysninger. Der er fastlagt et særligt system for kontrol med brug af undtagelsesordningen, og det kræver markinspektion. De danske myndigheder afrapporterer hvert år til EU om omfanget af ordningen, og EU kontrollerer meget nøje, om undtagelsesreglerne overholdes.

Kontrollen hos tiltalte i februar 2017 var ikke et kontrolbesøg, som kom i stand på baggrund af undtagelsesordningen, men var et led i den almindelige kontrol.

Myndighederne anser det for meget væsentligt for brug af undtagelsesordningen, at der er indgivet ansøgning. Hvis dette ikke er sket, kontrollerer man ikke, om de øvrige betingelser for at benytte ordningen er opfyldt, og det kan man i realiteten heller ikke. Det er et krav, at man ansøger om at benytte ordningen hvert år.

Hvis en landmand træder ud af ordningen, kan det ikke ske med virkning straks ved udløbet af en planperiode. Landmanden skal opfylde nogle betingelser for dyrkning af afgrøder i efteråret og vinteren efter planperiodens udløb, og landmanden vil først være helt fri af betingelserne for at benytte ordningen den 31. marts i året efter udløbet af planperioden.

██████████ har supplerende forklaret, at han har virket som landbrugsrådgiver siden 1999 og er ansat i Danmarks største rådgivningsvirksomhed for landmænd.

██████████ har siden 2002 anvendt undtagelsesreglen, og han har opfyldt betingelserne herfor i alle årene. Det var vidnet, der stod for at udfærdige ansøgningen om at anvende undtagelsesreglen for planperioden 2014/2015. Der var en ændring i opstillin-

gen af skemaet set i forhold til tidligere år. Han havde ikke bemærket, at en rubrik var ændret fra ”JA” til ”NEJ”, og han glemte at sætte et flueben det sted i skemaet, hvor landmanden bekræfter at ville benytte undtagelsen. Kvitteringen for oplysningerne, som er fremlagt i sagen, ser ikke ud som det skema, han havde ved udfyldelsen. Han har ikke sat et flueben i ”NEJ”, men han kunne have sat et flueben i ”JA”. Kvitteringen viser et ”NEJ”, fordi han ikke sat flueben ved ”JA”.

Han er overrasket over, at fluebenet er vigtigere, end at de materielle betingelser for at benytte undtagelsesordningen var opfyldt. Han opfatter det nærmest som en fælde, der blev lagt ud. I dag vil man ved udfyldelse af skemaet få en advarsel og skal tage stilling til, om der er sket en fejl.

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldsspørgsmålet

Tiltalte har erkendt, at han har udbragt en gødningsmængde svarende til 2,06 dyreenheder pr. ha harmoniareal i planperioden 2014/2015, hvilket overstiger den tilladte grænse på 1,7 dyreenheder pr. ha. På denne baggrund sammenholdt med sagens øvrige oplysninger er det bevist, at tiltalte ved uagtsomhed har overtrådt de bestemmelser, der er angivet i tiltalen, idet tiltalte ikke har søgt om dispensation til at anvende de særlige harmoniregler på 2,3 dyreenheder pr. ha for kvægbrug for den pågældende planperiode.

Den omstændighed, at tiltalte havde overladt ansøgningen om dispensation og indberetningen af gødningsregnskab til sin rådgiver og siden 2002 har benyttet sig af dispensationsordningen samt det, der i øvrigt er anført af tiltalte, kan ikke føre til et andet resultat.

Landsretten tiltræder derfor, at tiltalte er fundet skyldig som sket.

Sanktionsspørgsmålet

Bøden beregnes efter det oplyste ud fra 900 kr. pr. ha manglende harmoniareal, der i denne sag ubestridt udgør 15,5 ha, og landsretten tiltræder, at bøden på den baggrund som udgangspunkt skal fastsættes til 14.000 kr.

Fristen for indberetning af ændringer til gødningsregnskabet for planperioden 2014/2015 udløb den 31. marts 2016.

Da Miljø- og Fødeministeriet, Landbrugsstyrelsen, ved en fysisk kontrol den 6. februar 2017 fandt, at der var sket overtrædelse af reglerne for gødningsanvendelse i planperioden for 2014/2015, fik tiltalte mulighed for at komme med bemærkninger, som blev sendt til NaturErhvervstyrelsen den 20. marts 2017. Der skete herefter politianmeldelse den 27. juni 2019, og anklageskrift blev modtaget af byretten den 16. juni 2020. Byretten afsagde dom den 2. november 2020, og dom i ankesagen er afsagt den 1. december 2022.

På denne baggrund, og da der er tale om en faktisk enkel sag, finder landsretten efter en samlet vurdering, at bøden skal nedsættes på grund af den lange sagsbehandlingstid, som ikke skyldes tiltaltes forhold, jf. den dagældende straffelovs § 82, nr. 13. Bøden fastsættes herefter til 4.500 kr. med forvandlingsstraf som anført nedenfor.

Statskassen skal endvidere betale sagens omkostninger for begge retter.

Med de anførte ændringer stadfæster landsretten dommen.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes med de ændringer, at bøden nedsættes til 4.500 kr. med forvandlingsstraf af fængsel i 8 dage, og at statskassen skal betale sagens omkostninger for byretten.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Henrik Estrup

Astrid Bøgh

Anne Lægaard Bindslev

(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 1. december 2022

Julia Greve Otkjær

elev